

PERSPECTIVE PENTRU ANUL 2013

Trebuie să menținem un optimism moderat

Corelarea efectelor dependenței economiei României de economiile europene și interdependenței mediului de business autohton de sistemul bancar determină ca analiza perspectivelor pentru anul 2013 să indice menținerea unui optimism moderat. Nu există, cel puțin până la acest moment, indicii pentru o evoluție potențială mai nefavorabilă comparativ cu anul în curs.

Radu Grațian Ghețea,
Președintele Consiliului Director
al Asociației Române a Băncilor,
Președinte CEC Bank

Absența revirimentului economiei zonei euro face imposibilă soluționarea crizei datorită suverane din UE. Constrângerile sunt cu atât mai ample cu cât sunt voci care se opun măsurilor de austeritate adoptate de statele cu datorii suverane excedentare, iar rata șomajului este deja exorbitantă în anumite țări. Este de dorit ca oficialii europeni să facă front comun în soluționarea crizei datorită suverane, exacerbarea efectelor crizei sau posibilitatea existenței unei noi crize prelungind starea de neîncredere și, evident, creșterea nemulțumirilor în plan social.

Reculul economiei din zona euro în trimestrul trei, fiind vorba de recesiune tehnică după o contracție economică de 0,1%, și menținerea unei creșteri economice modeste de doar 0,1% în Uniunea Europeană alături de producția agricolă foarte slabă din acest an sunt principalii factori ai scăderii Produsului Intern Brut al României în trimestrul al treilea, de 0,6% comparativ cu perioada similară a anului trecut și de 0,5% față de trimestrul doi. Probabil că anul acesta economia României va stagna sau va

înregistra o creștere reală de aproximativ 0,5%, ținând cont de contextul economic internațional dificil și de rezultatele unui an agricol slab. Proiecția avansului PIB-ului României pentru anul 2013 este de 1-2%. Ponderea exporturilor către Uniunea Europeană este de 70%, iar în condițiile în care se dorește orientarea de creștere spre cerere externă, trebuie să ne orientăm către piețe din afara UE pentru a contracara efectele unei cereri mai reduse din partea statelor din zona euro. Miza este atragerea fondurilor europene. Trebuie fluidizat mecanismul de atragere a fondurilor europene, sectorul bancar fiind interesat să participe la acest proces.

Avem nevoie de stabilitatea mediului de afaceri și de creșterea încrederii. Dacă economia României nu merge bine, cele care vor suferi vor fi IMM-urile și băncile prin gradul ridicat de neperformanță. Iar acest fapt exercită presiune pe susținerea economiei prin credite. Una dintre provocări este riscul de credit, în condițiile în care creditele neperformante sunt așteptate să crească în continuare. Rata creditelor neperformante era de 17,34% în luna septembrie 2012, în creștere comparativ cu luna iunie 2012, când ponderea era de 16,76%. Împărtășesc ideea comparației creditelor neperformante la nivel european doar în situația în care analizăm prin corelarea cu gradul de acoperire cu provizioane a creditelor neperformante, care în România este de 98%, iar în alte state este mult mai jos.

Cheltuielile cu provizionarea ocupă cea mai importantă pondere în totalul cheltuielilor efectuate de bănci. Sistemul bancar ar putea înregistra, pentru anul de-al treilea consecutiv, un rezultat net negativ la nivel de

sistem în 2012. La nivelul lunii septembrie 2012, rentabilitatea activelor (ROA) este de minus 0,04%, în timp ce rentabilitatea capitalurilor (ROE) este de minus 0,34%, arată datele oficiale publicate de BNR. Este dificil de previzionat dacă 2013 va fi un an profitabil pentru sistemul bancar românesc, fiind vorba de interdependența de mediul de business. Un lucru este cert: restructurarea sistemului bancar va continua cel puțin cu aceeași intensitate cu care s-a realizat în 2012, prin redimensionarea numărului de angajați și de unități bancare la nevoile curente.

Creditarea va rămâne ancorată în constrângeri economice, de reglementare și de cost. Creditul neguvernamental va avansa pe parcursul anului 2013 cu o singură cifră. Sunt așteptate constrângeri pe zona creditării pentru IMM-uri, ca urmare a aplicării recomandărilor europene pentru restricționarea creditării în valută și a aplicării prevederilor Noului acord privind cerințele de capital – Basel III. Contextul internațional dificil, riscul de credit, implementarea prevederilor Basel III și reducerea expunerilor în condițiile absenței alternativelor de plasament rămân principalele provocări la adresa sistemului bancar românesc.

În discuțiile purtate la nivel european privind implementarea unui sistem unic de supraveghere bancară, trebuie să se țină cont de aspectele ridicate de statele din afara zonei euro cu privire la dreptul de vot în viitorul consiliu de supraveghere al Băncii Centrale Europene și de riscul unei posibile fragmentări în sistemul financiar care să conducă la transformarea filialelor în sucursale. Raportul compromis/beneficiu trebuie să încline în favoarea beneficiului sistemului bancar și, implicit, a economiei.